



19.12.2023

Kokousaika	19.12.2023 9:02 - 19.12.2023 11:40		
Kokouspaikka	Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio (+etäyhteys)		
Läsnäolevat jäsenet	Nimi	Tehtävä	
	Kokkonen Mira poissa 10.16-10:24	mkh:n puheenjohtaja	
	Hedman Pia poissa 10.16-10:24	mkh:n 1. varapuheenjohtaja	
	Pääkkö Sakari poissa 10.16-10:27	mkh:n 2. varapuheenjohtaja	
	Eskelinen Aleks	jäsen	
	Hynninen Kati poissa 10.16-10:54	jäsen	
	Kaipainen Tanja	jäsen	
	Pentikäinen Pia	jäsen	
	Pitkänen Marjaana	jäsen	
	Semi Matti pj § 174	jäsen	
	Tuppurainen Jukka	jäsen	
	Uljonen Henri	jäsen	
Muut läsnäolevat	Eestilä Markku poistui 9:56	mkv:n puheenjohtaja	
	Väätäinen Tuula poistui 9:44	mkv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Määttä Tytti	maakuntajohtaja, esittelijä	
	Vehreävesa Satu	aluekehitysjohtaja	
	Isola Annaelina	suunnittelujohtaja	
	Martikainen Ossi poissa 10.16-10:24	yhteyspäällikkö	
	Pehkonen Riikka	vs. hallintojohtaja, mkh:n sihteeri	
	Hublin Patrick 9:02-10:15	Suunnitteluinsinööri	
Pykälät	168-188		
	Puheenjohtaja	Puheenjohtaja § 174	Pöytäkirjanpitäjä
	Mira Kokkonen	Matti Semi	Riikka Pehkonen
Pöytäkirjan tarkastus	Tanja Kaipainen	Pia Pentikäinen	
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Yleisessä tietoverkossa www.pohjois-savo.fi pöytäkirjan tarkastamisen ja allekirjoittamisen jälkeen		
	Pöytäkirja tarkastettu sähköisesti		



§ 176 Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe; kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen

Maakuntahallitus 26.6.2023 § 98

Maakuntahallitus 19.12.2023 § 176

Asianumero PSL/116/15.01.00.02/2023

Valmistelijat suunnittelujohtaja Annaelina Isola 044 714 2609

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaiheen kaava-asiakirjat on valmisteltu kaavaehdotukseksi. Asiakirjoihin on tehty muutoksia viranomaiskuulemisen jälkeen. Viranomaispalaute on koottu liitteenä olevaan asiakirjaan vastineineen. Palaute on käsitelty toisessa viranomaisneuvottelussa 21.6.2023 sekä sen jälkeen syksyn aikana käydyissä työneuvotteluissa. Työneuvotteluja on pidetty Pohjois-Savon ELY-keskuksen, Ympäristöministeriön, metsätoimijoiden, Varkauden kaupungin, Sonkajärven kunnan, puolustusvoimien Pääesikunnan, museoviraston ja alueellisen vastuumuseon kanssa.

Viranomaispalautteessa korostuneet teemat, kuten merkintöjen selkiyttäminen kaavakartalla, suunnittelumääräysten yksikertaistaminen, rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat muutosesitykset sekä luontoon liittyvät merkinnöt on otettu huomioon soveltuvin osin ja neuvotteluissa on pyritty löytämään yhteisesti hyväksyttäviä ratkaisuja. Muutoksia on tehty kaikkiin oikeusvaikutteisiin kaava-asiakirjoihin ja kaavaselostukseen, jossa muutoksia kuvataan kaavaratkaisujen kohdalla.

Kaavaehdotuksen kartalle on tehty seuraavia keskeisiä muutoksia:

- Kaupunkikehittämisen kohdealuemerkinnät (Iisalmi, Kuopio, Varkaus) on poistettu ja määräyssiältö on viety yleismääräykseksi.
- Maaseudun kehittämisvyöhykkeen, ruuantuotannon ydinalueen rajausta on muutettu; mm. laaja kaivosalue on rajattu sen ulkopuolelle.
- Joukkoliikenteen kehittämisvyöhykkeen ydinalue on ulotettu kaikkien työssäkäyntialueiden ytimeen, myös Keiteleelle ja Vieremälle. Työssäkäyntialueiden yleismääräys on poistettu. Työssäkäyntialueiden kartta on siirretty kaavaselostukseen.
- Valtateiden 5 ja 9 liittymäalueelle on osoitettu uusi selvitysaluemerkintä, jolla kuvataan alueella tunnistetun maankäyttöpotentiaalin jatkoselvitystarvetta.
- Seitsemän (7) tuulivoimapotentiaalisen alueen merkintää jätetään osoittamatta maakunnan itäosaan. Perusteena on puolustusvoimien aluevalvontatehtävän turvaaminen.



- Seututeiden osalta on jätetty osoittamatta merkittävästi parannettavat ja uudet tielinjaukset. Perusteluna on osoittaa ko. merkinnällä vain valtatie- ja kantatietasoiset tiet. Merkinnän poistaminen maakuntakaavassa seututeiltä ei estä parantamis- ja kehittämistoimien edistämistä ja toteuttamista.
- Maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöä koskevia merkintöjä on muokattu Iisalmen, Sonkajärven ja Varkauden osalta.

Merkintöihin ja määräyksiin on tehty myös muutoksia viranomaispalautteen perusteella. Keskeisiä muutoksia liittyy tuulivoimaa koskeviin yleismääräyksiin ja tuulivoimapotentiaalia koskevaan kaavamääräykseen.

Energiansiirtoyhteyksiä koskeva uusi yleismääräys on lisätty. Määräysten yleispiirteisyyttä on pyritty lisäämään ja määräysten yksityiskohtaisuutta on vähennetty kautta linjan. Viimeistelyn loppuvaiheessa käytiin läpi luonnonsuojeluun liittyviä merkintöjä niin metsätoimijoiden kuin ELY-keskuksen kanssa. Asiaa kuvataan kaavaselostuksessa. Luonnonsuojelualueen merkinnässä (SL, sl) päädyttiin pitäytymään selkeyden vuoksi samassa määräyssidöissä kuin Pohjois-Savon maakuntakaavan 1. vaiheessa osoitetuissa luonnonsuojelumerkinnöissä.

Kaavaselostusta on päivitetty erityisesti kaavaratkaisun kuvaamisen osalta. Myös teemakartat on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen muutosten mukaisiksi. Maakuntahallituksen kesäkuussa 26.6.2023, 98 §:ssä, käsittelemä alustava viranomaispalautteen ja vastineiden asiakirja on viimeistelty. Kaavatyössä on laadittu seuraavat selvitykset, jotka löytyvät liiton nettisivuilta (www.pohjois-savo.fi/psmk2040):

- Pohjois-Savon moderni kulttuuriympäristö, Pohjois-Savon liitto 2023 (StoryMaps)
- 1930-luvun koulut (muistio), Pohjois-Savon liitto 2023
- Pohjois-Savon moderni kulttuuriympäristö (tiivistelmä), Pohjois-Savon liitto 2023
- Kokonaisvaikutusten arviointi, kaavaehdotus, Sweco Oy 2023
- Ekologinen verkosto Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheessa, Pohjois-Savon liitto 2022
- Tuulivoima ja sen maisemalliset vaikutukset Pohjois-Savossa, Pohjois-Savon liitto 2022
- Pohjois-Savon kyläverkosto 2022 - kyliin liittyvien merkintöjen tarkistaminen, Pohjois-Savon liitto 2022
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen luonnosvaihtoehtojen vertaileva arviointi, Sweco Oy 2021
- Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö, Pohjois-Savon liitto 2021
- Pohjois-Savon tuulivoimapotentiaalin selvitys, FCG Oy 2021
- Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040, Pohjois-Savon liitto



19.12.2023

2021

- Pohjois-Savon aluerakenneselvitys, Pohjois-Savon liitto 2020
- Pohjois-Savon ja Joroisten malmi- ja teollisuusmineraalipotentiali, GTK 2020
- Pohjois-Savon maisema-alueet - päivitysinventointi, FCG Oy 2019
- Maa-ainesten tarvekyselyn tulokset, Pohjois-Savon liitto 2019
- Maakuntakaavan seuranta 2016, Pohjois-Savon liitto 2017

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kaavaehdotus asetetaan nähtäville 16.1. - 23.2.2024 väliseksi ajaksi. Nähtävilläoloaikana järjestetään monipuolinen vuorovaikuttaminen osallisten kanssa kaavaesittelyinä läsnäolotilaisuuksissa, teemakohtaisissa webinaareissa ja seutukohtaisissa kaavakahviloissa.

**Mkj:n
ehdotus**

Maakuntahallitus hyväksyy Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kaavaehdotukseen ja kaava-asiakirjoihin tehdyt muutokset. Maakuntahallitus asettaa kaavaehdotuksen MRL 65 § ja MRA 12 §:n mukaisesti virallisesti nähtäville 16.1.-23.2.2024. Toimisto valtuutetaan tekemään tarvittavat tekniset muutokset kaava-asiakirjoihin.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä

Kati Hynninen palasi kokoukseen klo 10:54 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Ossi Martikainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.17.

Liitteet

PSMK2040_2_Kaavakartta_MKH_19122023
PSMK2024_2_Merkinnat_ ja_ maaraykset_MKH_19122023
PSMK2040_2_Selostus_MKH_19122023
PSMK2040_2_Viranomaispalautteen_yhteenveto_MKH_19122023
Liite1_Kaavamerkintaluettelo_MKH_19122023
Liite2_Muinaisjaannosluettelo_MKH_19122023
Viranomaisneuvottelu_muistio_21062023

Päätöshistoria:**Maakuntahallitus 26.6.2023 § 98**

Maakuntahallitus käsitteli kokouksessaan 28.3.2023 Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheessa laaditun viranomais ehdotuksen kaava-asiakirjat. Samalla maakuntahallitus päätti pyytää viranomaisilta kaavaehdotusta koskevat lausunnot MRA 13 § mukaisesti.

Viranomaiskuuleminen järjestettiin 5.4.-12.5.2023. Viranomaisten antamiin lausuntoihin (n. 45 kpl) on laadittu alustavat vastineet ja lausunnot vastineineen on käsitelty viranomaisneuvottelussa 21.6.2023. Kaavatyö jatkuu kaavaehdotuksen viimeistelynä vastineissa kuvatuin korjaustoimenpitein. Maakuntakaavaa käsitellään kesälomakauden jälkeen aluerakennetyöryhmässä sekä esitellään maakuntavaltuustolle kaavaseminaarissa 4.9.2023. Maakuntakaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville tulevana syksynä ja se etenee hyväksymiskäsittelyyn ensi vuoden alussa.

Tyypillisin palaute, johon on laadittu/laaditaan yleisvastineet:

1. Kaavamerkinnot ja -määräykset: Viranomaislausunnoissa kiinnitetään mm. huomiota kaavamerkintöjen, erityisesti kehittämisperiaatemarkkintöjen päällekkäisyyteen ja niiden keskinäiseen ristiriitaisuuteen, jos samaan alueeseen kohdistuu useita kehittämisperiaatemarkkintöjä. Monessa lausunnossa todetaan kaavamääräysten sisältö liian yksityiskohtaiseksi. Lausunnoissa on kiinnitetty huomiota yleispiirteistyneiden merkintöjen ja yksityiskohtaisten määräysten väliseen ristiriitaan. Palautteessa on toivottu myös merkintöjen kuvauksien (juridisesti ei-sitova osa) täsmentämistä.

Vastine: Merkintöjen päällekkäisyyttä ja sen vaikutuksia avataan kaavaselostuksessa. Kaavamääräysten yksityiskotaisuutta vähennetään.

2. Luontoon liittyvät merkinnät: Laajoihin metsäpeitteisten alueiden merkintöihin on useassa viranomaispalautteessa kiinnitetty huomiota. Osassa palautetta merkinnän nähdään kehittyneen luonnosvaiheeseen verrattuna oikeaan suuntaan. Osa palautteesta kritisoi merkintää nykyisellään jo liian väljäksi. Toisaalta se nähdään edelleen vaikeasti tulkittavana tai vaikutuksiltaan epäselvänä. Perustavanlaatuinen kysymys on, onko metsäpeitteisyys erityisominaisuus ja onko sen osoittamiselle tarve? Merkintää esitetään myös poistettavaksi.

Myös luonnon ydinalueiden merkintöihin kohdistuu edelleen jpalautetta. Toisaalta merkinnät nähdään tarpeellisina ja ohjaavuudeltaan sopivina, mutta osassa palautetta luonnon ydinalueiden vaikutukset koetaan epäselvinä tai alueiden osoittamista pidetään tarpeettomana ja vaaditaan niiden poistamista. Naapurimaakunnista ja Pohjois-Savon rajanaapurikunnista tulleissa lausunnoissa tunnistetaan samoja maakuntarajat ylittäviä luonnon ydinalueita. Niissä esitetään poistettavaksi teknisenä muutoksena maakuntarajan ylittävät merkinnät.

Palautetta on saatu myös ekologisten yhteyksien merkinnästä. Osassa palautteesta merkintä nähdään tarpeellisena, osassa se nähdään juridisesti hankalana.

Lainsäädännön muuttuminen aiheuttaa muutos ja päivitystarpeita myös maakuntakaavaan. Luonnonsuojeluvarausten tilanne sekä maakuntakaavakartalla että maakuntakaavaselostuksessa on tarpeen päivittää lopulliseen maakuntakaavaehdotukseen. Samoin päivitetään kaavaselostus vastaamaan 1.6.2023 voimaan tullutta luonnonsuojelulakia.

Vastine: Luontoon liittyvät merkinnät säilytetään. Lisäkesusteluja käydään ja merkintöjen suunnitteluohjeita hiotaan. Maakuntarajat ylittävät merkinnänosat poistetaan. Lainsäädännön vaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa.

3. Tuulivoima: Muutamassa viranomaislausunnossa kiinnitetään huomiota kaavaselostuksen tuulivoimapotentiaalisia alueita sekä niille osoitettavissa olevia tuulivoimaloita kuvaavaan mitoistustaulukkoon. Mitoistustaulukossa potentiaalisten tuulivoimaloiden määrän osoittamista pidetään harhaanjohtavana ja itse tuulivoimahankkeiden kannalta vaikeana, koska hankkeissa tutkittavat tuulivoimalamäärät poikkeavat maakuntakaavaselostukseen merkityistä.

Puolustusministeriö esittää lausunnossaan, että Pohjois-Savon maakuntakaavan yleismääräystä muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin kilometrimäärät, jotka on otettava huomioon sijoitettaessa tuulivoimaloita. Pääesikuntaa kuultuaan Puolustusministeriö esittää, että tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydellä varalaskupaikoista.

Vastine: Tuulivoimakohteiden taulukkoa selvennetään ja selostuksessa täsmennetään mitoistukseen liittyviä seikkoja. Tuulivoimaa koskevaa yleismääräystä muokataan ilman mainintaa tarkoista kilometrimääristä.

4. Kulttuuriympäristö: Viranomaispalautte jakautuu kahteen eri näkemykseen myös kulttuuriympäristön teeman suhteen. Osassa palautetta todetaan maakuntakaavaehdotuksen osoittavan edelleen enemmän maakunnallisesti merkittäviä modernin aikakauden rakennuksia kuin mitä kuntien näkökulmasta on tarpeen. Iisalmen, Siilinjärven, Pielaveden ja Varkauden lausunnoissa esitetään useiden ma-kohdemerkintöjen poistamista.

Maakunnallisesti merkittävää kaupunkikuvallista aluetta kuvaava MK-aluerajaus on tuotu luonnosvaiheen jälkeen kaavaehdotukseen korvaamaan osaa ma-merkinnöistä, mutta tämä tulkitaan osassa palautetta liien suojelevaksi merkinnäksi. Osa palautteen antajista pitää MK-merkintää oikeansuuntaisena. Mm. museovirasto pitää ratkaisua hyvänä säilyttämisen- ja kehittämistavoitteiden yhteensovittamisen kannalta.

Vastine: Maakunnallisesti merkittävien modernin aikakauden rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden arvoja on maakuntakaavan luonnosvaiheessa käyty läpi työryhmässä, joka kokoontuu tarvittaessa uudelleen täydentämään arvotettujen kohteiden tilannetta. Merkintöjen mahdollisia muutoksia



peilataan kaikkien kuntien kohdalla tehtäviin ratkaisuihin siten, että maakunnallisesti merkittävän modernin aikakauden rakennusten kokonaisuus säilyisi eheänä ja tasapainoisena. Lisäksi jätetään pohdittavaksi onko ma - merkinnän räätälöiminen vielä tarkemmin erikseen modernin aikakauden rakennuksille tarpeen (esim. rakennusten vaalimista kuntakaavoissa arvioitaessa otetaan huomioon alueen kehittämistarve sekä rakennusten käyttöarvo ja elinkaari).

Maakuntakaavan viimeistelyä jatketaan viranomaisneuvottelussa sovitulla muutoksilla ja korjaksilla. Lisäneuvotteluja käydään lomakauden jälkeen keskeisten teemojen osalta sidosryhmien kanssa. Valtuustoseminaari järjestetään 4.9.2023. Julkinen ehdotuksen nähtävilläolo järjestetään myöhemmin syksyllä.

Mkj:n ehdotus Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun maakuntakaavaehdotuksen jatkotyöstämiseksi sekä merkitsee tiedoksi kaavaehdotuksesta saadun viranomaispalautteen ja alustavat vastineet.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Alustava palautteen yhteenvedo 16.06.2023



**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen** Pohjois-Savon liitto

Pöytäkirja nähtävänä Yleisessä tietoverkossa www.pohjois-savo.fi pöytäkirjan tarkastamisen ja allekirjoittamisen jälkeen

Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 20.12.2023

Vastaanottajat:



POHJOIS-SAVON LIITTO
Maakuntahallitus

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot (§§ 171-173, 176-178, 180, 186-188)

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Päätöksestä, josta voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

HValL 3 §:n 1 mom. perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Oikaisuvaatimusohjeet (§§ 168-170, 174-175, 179, 181-185)

Oikaisuvaatimuskelpoiisiin päätöksiin voidaan hakea oikaisua Pohjois-Savon liiton maakuntahallitukselta, Pohjois-Savon liitto, sähköpostilla kirjaamo@pohjois-savo.fi tai kirjeitse osoitteeseen Sepänkatu 1, 70100 Kuopio.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätös on lähetetty asianosaiselle kirjeellä tai laitettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valituskelpoiisiin päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen sekä jäsenkunta ja kunnan jäsen (137 §).

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutos haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.



Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Asian käsittelystä tuomioistuimessa voidaan periä maksu.

Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®